

Kadernota prostitutie en seksbranche

Lelystad 2019

Samenvatting

Gemeente Lelystad streeft naar een veilige seksbranche door:

- *het versterken van de positie van de sekswerker;*
- *de aanpak van misstanden;*
- *het creëren van een beheersbare vergunde sector;*
- *het beschermen van het woon- leefklimaat;*
- *een adequaat toezicht en handhaving*

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inleiding	2
1. Inleiding	4
1.1 Landelijke ontwikkelingen seksbranche	4
Kwetsbaarheid prostitutiebranche.....	4
1.3 Nieuwe wet, nieuw beleid	7
1.4 Uitgangspunten nieuw beleid.....	8
1.5 Reikwijdte nota en begrippenkader	9
2. Versterken positie sekswerker	11
2.1 Leeftijdsverhoging van prostituees	11
2.2 Zorg en hulpverlening.....	11
3. Aanpak van misstanden	13
3.1 Verantwoordelijkheid exploitant.....	13
3.2 Aanpak mensenhandel	14
4. Regulering prostitutiebranche, beschermen woon- en leefklimaat.....	16
4.1 Vergunningplichtige seksbedrijven.....	16
4.3 Vestigingsbeleid.....	17
5 Toezicht seksbranche	23
5.1 Controle vergunde branche.....	23
5.2 Toezicht illegale prostitutie	23
Bijlage 1 Bedrijfsplan.....	25
Voorbeeld opbouw bedrijfsplan.....	25
Bijlage 2 Handhavingsarrangement	29
Bijlage 3 Vergunde bedrijven in Lelystad	35

Samenvatting

Inleiding

In het jaar 2000 is het bordeelverbod opgeheven en is prostitutie in Nederland gelegaliseerd. In verband hiermee is op 1 oktober 2000 het prostitutiebeleidsplan in Lelystad in werking getreden. Het beleid is gericht op het beheersen, sturen en saneren van de prostitutiebranche en het verbeteren van daarin bestaande (arbeids)omstandigheden.

Het huidige beleid is toe aan actualisering en moet in lijn worden gebracht met de bepalingen over prostitutie van de Algemene plaatselijke verordening Lelystad 2015 (APV). De APV bepalingen zijn in 2015 al in overeenstemming gebracht met het toenmalige wetsvoorstel van de 'Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche' (Wrp). Dit wetsvoorstel is inmiddels herzien. Het herziene wetsvoorstel is in oktober 2019 onder de naam 'Wet Regulering Sekswerk' opnieuw ter consultatie gepubliceerd. Naar verwachting zal de wet medio 2022 in werking treden.

Met de actualisering van het Lelystadse prostitutiebeleid is zoveel mogelijk rekening gehouden met voornoemd wetsvoorstel. Van belang is nu dat het beleid in overeenstemming wordt gebracht met de APV. Dit brengt duidelijkheid voor alle betrokken partijen. Er wordt daarom niet gewacht op inwerkingtreding van de nieuwe wet.

Uitgangspunten nota prostitutie en seksbranche

Op 25 juni 2019 heeft de gemeenteraad van Lelystad de uitgangspunten vastgesteld van het prostitutiebeleid. Besloten is om de volgende elementen op te nemen en nader uit te werken in een kadernota prostitutie en seksbranche.

1. Prioriteit te geven aan de bestrijding van misstanden en de volgende punten uit te werken in het beleid:
  - a. in de exploitatievergunning een grotere verantwoordelijkheid te leggen bij de exploitanten om misstanden te voorkomen
  - b. het basisoniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel te hanteren;
  - c. preventie activiteiten op te nemen ter voorkoming van seksuele of criminele uitbuiting.
2. De positie van sekswerkers te versterken door aandacht te besteden aan:
  - a. uitstapprogramma's;
  - b. zorgcoördinatie voor slachtoffers van mensenhandel;
  - c. de rol van de GGD;
  - d. de versterking en facilitering van sekswerkers die het beroep vrijwillig uitoefenen. Voorbeelden hiervan zijn om inzet te plegen om te bewerkstelligen dat sekswerkers de toegang hebben voor dezelfde diensten als iedere andere burger en dat ze dit veilig en legaal kunnen doen, beschermd door wet- en regelgeving;
  - e. de wens dat alle sekswerkers toegang hebben tot het (arbeids)recht en daardoor het risico op geweld wordt verkleind;
  - f. het uitgangspunt dat sekswerkers en exploitanten mensenhandel en uitbuiting kunnen melden, zonder angst voor negatieve gevolgen (zoals intrekken van een vergunning of andere repressieve maatregelen).
3. De huidige in de APV opgenomen weigerings- en intrekingsgronden te handhaven.
4. De (gelijkwaardige) positie van zelfstandige werkende sekswerkers, waaronder de eenmanszaak, de ZZP'er, de thuiswerker en de ZZP'er bij een seksbedrijf via een opting-in regeling, te garanderen door:
  - a. te bevorderen dat de zelfstandig werkende sekswerker zich kan inschrijven bij de KvK, mag adverteren en het beroep bedrijfsmatig kan uitoefenen zonder dat dit gevolgen heeft voor de eventueel benodigde vergunning/registrering en de privé huisvesting;
  - b. procedures/vergunningen toegankelijk te houden voor zelfstandig werkende sekswerkers;

- c. andere conflicten die ontstaan voor een eventuele vergunningplicht voor zelfstandig werkende sekswerkers, op te lossen met passende maatregelen, die een toevlucht tot illegaliteit onnodig maken.
5. Het reguleren van prostitutie zonder maximering van aantal vergunningen, maar mogelijk maken op een aantal locaties via het bestemmingsplan;
6. Het toestaan of verbieden van prostitutie in bepaalde gebieden;
  - a. seksbedrijven mogen niet gevestigd worden op locaties in de buurt van scholen, winkels of woonwijken, of in de buurt van instellingen met kwetsbare personen.
7. Het toestaan of verbieden van vormen van prostitutie:
  - a. de huidige situatie handhaven;
    - verbied raam- en straatprostitutie;
    - gebruik vergunningen voor (seks- en escort) bedrijven, niet voor zzp'ers.
8. Het vormgeven van toezicht en handhaving:
  - a. het houden van regulier toezicht.

Verder is toegezegd om de mogelijkheden van preventie op scholen en de invoering van een erkenningsplicht zoals deze in de gemeente Assen wordt toegepast nader te bekijken en mee te nemen in het beleid.

De uitgangspunten van het voornoemde raadsbesluit zijn nader uitgewerkt in de hierna volgende hoofdstukken.

1. Inleiding

In het jaar 2000 is met de opheffing van het bordeelverbod de prostitutie in Nederland gelegaliseerd. Het doel van deze stap was misstanden in de prostitutiebranche door middel van regulering beter te kunnen bestrijden. In het jaar 2000 is het prostitutiebeleidsplan in gemeente Lelystad vastgesteld waarin het gemeentelijke beleid ten aanzien van seksinrichtingen, escortbureaus en sekswinkels nader uitgewerkt is. Actuele veranderingen in wetgeving, zoals verwoord in het toenmalige wetsvoorstel van de 'Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche' (Wrp), en het in overeenstemming brengen van het beleid met de Algemene plaatselijke verordening (APV) van Lelystad nopen op dit moment tot een nieuw beleidskader.

In dit hoofdstuk worden eerst de ontwikkelingen in de branche en de huidige situatie in Lelystad beschreven. Vervolgens worden de hoofdpunten van het wetsvoorstel en de uitgangspunten van het nieuwe Lelystadse beleid weergegeven. Deze uitgangspunten worden in de daarop volgende hoofdstukken uitgewerkt.

1.1 Landelijke ontwikkelingen seksbranche

Kwetsbaarheid prostitutiebranche

Met de opheffing van het bordeelverbod in het jaar 2000 heeft de rijksoverheid gekozen voor een beleid dat gericht is op normalisering en decriminalisering van de prostitutie. Lange termijn doelstelling is dat prostitutie gezien wordt als een normale beroepsgroep. Dat veronderstelt onder meer dat in de sector alleen wordt gewerkt door professionals die uit eigen vrije wil voor dit werk kiezen en die dat werk verrichten onder aanvaardbare arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden. Nu, bijna 20 jaar later, kan worden vastgesteld dat op sommige onderdelen vorderingen zijn gemaakt, maar op andere nog niet of nauwelijks. De prostitutiebranche heeft aan aantal kenmerken in zich die de branche kwetsbaar maakt voor misstanden en tot op zekere hoogte ook beleidsresistent. Dit komt onder andere door het feit dat sekswerkers en klanten het liefst zo anoniem mogelijk willen blijven, waardoor veel werkzaamheden zich in de anonimiteit afspelen. Door grootschalig gebruik van contant geld is de branche gevoelig voor criminele activiteiten zoals witwassen. Daarnaast staat de branche bloot aan de migratiestromen waar lokale en nationale overheden weinig invloed op kunnen uitoefenen. De Nationaal rapporteur mensenhandel geeft aan dat in Nederland in de prostitutie veel prostituees uit Midden- en Oost-Europa werkzaam zijn. De grote aandacht voor het thema mensenhandel/seksuele uitbuiting heeft de kijk op prostitutie veranderd. Tegen de normalisatielijn in krijgen politiek, media en publiek de laatste jaren steeds meer oog voor de met prostitutie verbonden uitbuiting.

Veranderingen in de branche¹

Er is in Nederland al een aantal jaren een sterk dalende trend te zien in traditionele vormen van prostitutiebedrijven, zoals seksclubs en privéhuisen: grofweg van 1300 in 2006 naar 800 in 2014. Flexibele vormen, waarin meer zelfstandig werkende prostituees hun klanten werven via internet en sociale media, nemen toe. Deze trend is niet uniek voor de prostitutiebranche, maar ligt in lijn met de toename van de verkoop van producten en diensten via internet en de groei van het aantal zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) in andere branches in Nederland. Naar verwachting zal deze trend de komende jaren doorzetten. Dit compliceert toezicht en handhaving, maar aan de andere kant lijkt dit mogelijkheden te bieden voor sekswerkers die zelfstandig en zonder bemoeienis van een exploitant willen werken en daardoor meer autonomie kunnen bewerkstelligen. Zelfstandig werkende escorts en thuiswerkers geven vergeleken met sekswerkers in vergunde bedrijven relatief vaak aan dat ze gestart zijn als sekswerker vanuit een positieve reden. Als motivatie voor het

---

¹ Bron: Prostitutie in Nederland anno 2014 (WODC, 2015).

thuiswerken van sekswerkers wordt onder meer genoemd dat ze hun eigen werktijden willen bepalen en zich niet willen conformeren aan de huisregels van een club of een escortbureau.

1.2 Huidige situatie Lelystad

Het huidige beleid

In het prostitutiebeleidsplan van Lelystad uit het jaar 2000 wordt ingegaan op de ruimtelijke criteria waar seksinrichtingen mogelijk zijn, welke vormen van prostitutie toegestaan zijn, hoeveel seksinrichtingen worden toegelaten en hoe het beleid gehandhaafd wordt.

Straat- en raamprostitutie is niet toegestaan. Seksinrichtingen zijn niet toegestaan in woonwijken, in de nabijheid van inrichtingen met een gevoelige, openbare of recreatieve functie (bijvoorbeeld scholen, bibliotheek, stadhuis, ziekenhuis, kerken) en overige locaties waarbij eveneens openbare orde motieven een rol spelen (bijvoorbeeld de verkeersveiligheid, cumulatieve effect van het aantal seksinrichtingen, omvang van een inrichting). Verder is een maximum van vijf (5) seksinrichtingen vastgesteld. Verder zijn ook sekswinkels vergunningplichtig gesteld.

De positie van thuiswerkers en escortbedrijven vormen een uitzondering op het voorgaande. Deze twee vormen worden niet uitgezonderd van een vergunningplicht, maar wel van het vestigingsverbod (niet toegestane locaties) en het maximumstelsel. In de regel zijn de werkzaamheden van een thuiswerk(st)er slechts bij intimi bekend en wordt de activiteit veelal niet openlijk naar buiten uitgedragen. Een escortbedrijf is een bedrijf dat –meestal telefonisch- bemiddeld tussen klant en sekswerker. Het kan een kantoor zijn, een telefoonlijn of –centrale of een website. Dit soort bedrijven geven in de regel geen negatieve uitstraling op de openbare orde of het woon- en leefklimaat. Om zicht te houden op deze vormen van prostitutie is hiervoor een uitzondering gemaakt op het vestigingsverbod.

Huidige stand van zaken in Lelystad

Vergunningen, toezicht en handhaving

Op dit moment zijn er drie vergunningen voor een seksinrichting verleend. Twee vergunningen zijn er verleend voor erotische massagesalons en er is één vergunning verleend voor een parenclub.

Vergunde seksinrichtingen worden zes keer per jaar gecontroleerd door TMM in samenwerking met het team Stadstoezicht van de gemeente. Politiefunctionarissen zijn gemandateerd voor het toezicht op seksinrichtingen en kunnen bestuurlijke controles houden.

Meldingen van illegale prostitutie worden door team Stadstoezicht onderzocht. In samenwerking met het basisteam van de politie worden controles uitgevoerd op illegale prostitutie.

Handhaving vindt plaats conform het in het prostitutiebeleidsplan opgenomen handhavingsarrangement. Geconstateerde misstanden worden gesignaleerd naar TMM en de regionaal zorgcoördinator mensenhandel van Flevoland.

Verder blijkt uit gegevens van team Mensenhandel en Migratiecriminaliteit (TMM) van politie Midden-Nederland naar het prostitutie aanbod in Lelystad dat er in juli 2019, 69 advertenties bekend waren op twee veelvuldige bezochte websites, waarin prostitutie wordt aangeboden. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat dit prostitutie aanbod wekelijks kan fluctueren.

Hulpverlening

Ten aanzien van de gezondheid en veiligheid van sekswerker heeft GGD Flevoland reguliere spreekuren waar zij sekswerkers zien. Daarnaast ziet de GGD buiten de spreekuren sekswerkers naar aanleiding van eigen internetveldwerk. De contacten met sekswerkers tijdens en buiten de spreekuren bestaan uit het doen van soa-onderzoek, behandeling van soa's, vaccinatie en seksualiteitshulpverlening (SENSE).

Als sekswerkers andere hulpverlening nodig hebben dan verwijst de GGD waar mogelijk met "warme overdracht" door. Dit kan zijn voor directe opvang, schuldhulpverlening, uitstappen enz. Hiertoe

wordt maatwerk toegepast. Daarbij is de GGD ook alert op signalen van mensenhandel. Signalen van mensenhandel worden afgestemd met TMM en de regionaal zorgcoördinator mensenhandel van Flevoland.

Verder bezoekt de GGD drie tot vier keer per jaar de vergunde seksinrichtingen waar zij sekswerkers spreken, testen, voorlichten en vaccineren. Daarnaast wordt ook gesproken met exploitanten. Zij worden voorzien van voorlichtingsmateriaal. Jaarlijks voert de GGD een controle uit in de inrichting op het gebied van hygiëne.

Per 1 januari 2018 zijn de instellingen Scharlakenkoord en Terwille gestart met het aanbieden van uitstapprogramma's voor sekswerkers in Flevoland. Er is een steunpunt ingericht waar sekswerkers terecht kunnen met al hun hulpvragen.

Op 15 mei 2019 is ook een regionaal zorgcoördinator mensenhandel gestart in Flevoland.

De zorgcoördinator draagt zorg voor een sluitende ketenaanpak zodat slachtoffers van mensenhandel de zorg kunnen krijgen die ze nodig hebben.

Preventie-activiteiten

Met betrekking tot preventie activiteiten en loverboyproblematiek worden de volgende activiteiten door Stichting Welzijn Lelystad ondernomen en aangeboden.

- Jaarlijkse bijeenkomst 'Stop Loverboys'.
- Training 'Girls' Choice' (seksuele weerbaarheid) aan meisjes van het voortgezet onderwijs. Op het VSO heet dit programma Girls' Talk en dit wordt op praktijkschool De Steiger gegeven.
- Voor de jongens van het v.o. heet dit programma Boys 'R Us en dit gaat over het vormen van veilige, gelijkwaardige relaties.
- Klassikaal praten met jongens en meiden over seksualiteit door middel van het spel 'Rondje seksualiteit'. Doel hierbij is het bespreekbaar maken van normen en waarden rondom seks en relaties.
- De Sterk op School medewerkers van het JGT geven de Pink Perfect training bovenschools. Dit houdt in dat er meiden voor deze training aangemeld kunnen worden van verschillende v.o. scholen en dat deze meiden gezamenlijk een training volgen.

Knelpunten huidige beleid

Ondanks de hiervoor genoemde positieve ontwikkelingen zoals de start van uitstapprogramma's en zorgcoördinatie, is er ook een aantal knelpunten te noemen van het huidige beleid.

- Door de vaststelling van de nieuwe prostitutiebepalingen in de APV in 2015 is er bij het uitvoeren van de vergunningprocedure onduidelijkheid ontstaan welke vormen van prostitutie nu wel en welke vormen niet vergunningplichtig zijn. In de toelichting van de APV wordt namelijk aangegeven dat een prostituee die op haar thuisadres werkzaam is in beginsel geen vergunning nodig heeft, terwijl in het prostitutiebeleidsplan uit 2000 is opgenomen dat thuiswerken vergunningplichtig is.
- Gelet op het voorgaande punt zijn er geen criteria beschreven wanneer prostitutie al dan niet als bedrijfsmatig wordt aangemerkt en wanneer activiteiten wel of niet vergunningplichtig zijn.
- De vergunningaanvraag wordt als ingewikkeld ervaren. Enerzijds betreft dit de vergunningprocedure met de daaraan gekoppelde Bibob toetsing. Anderzijds bestaat het vermoeden dat initiatiefnemers afhaken door de separaat te volgen procedure voor het afwijken van het bestemmingsplan (indien strijdigheid met bestemmingsplan is gebleken). Veelal is hiervan sprake omdat in de bestemmingsplannen geen locaties zijn aangewezen waar seksinrichtingen zijn toegestaan.
- In het vestigingsbeleid van het huidige prostitutiebeleidsplan is aangegeven dat reglementering van het prostitutiebeleid in bestemmingsplannen meegenomen wordt bij de geplande herziening van de bestemmingsplannen. Het prostitutiebeleid zou kunnen dienen als grondslag voor gerichte nadere planologische maatregelen. Tot op heden is dit vestigingsbeleid niet nader uitgewerkt in de bestemmingsplannen.

- Het huidige beleid is niet expliciet gericht op het bestrijding van mensenhandel. De doelstellingen van het huidige beleid zijn meer gericht op het ontwikkelen en uitvoeren van een effectief prostitutiebeleid door het verminderen van overlast door prostitutie en het voorkomen en aanpakken van strafbare feiten met betrekking tot prostitutie. Weliswaar is daarmee nu een start gemaakt door het aanstellen van een regionaal zorgcoördinator mensenhandel, maar regionale financiering voor de komende jaren is nog een aandachtspunt.
- Er worden nog geen trainingen georganiseerd binnen de gemeente voor het herkennen van signalen van mensenhandel binnen de seksbranche. Daarnaast zijn er geen heldere afspraken over waar signalen van mensenhandel gemeld moeten worden en hoe hiermee omgegaan moet worden. In de breedte is er binnen de gemeente onvoldoende kennis over het prostitutiebeleid.
- De inzet op het versterken van de positie van de prostituee voor de lange termijn is nog onduidelijk. Dit onderwerp wordt op regionaal niveau met de gezamenlijke gemeenten in Flevoland opgepakt.

1.3 Nieuwe wet, nieuw beleid

In juni 2016 is het voorstel voor de ‘Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche’ (Wrp) aangenomen door de Tweede Kamer. Dit wetsvoorstel stelt tot doel de oorzaken van het voortbestaan van misstanden in de prostitutiebranche aan te pakken. Deze aanpak bestaat uit het verkleinen van lokale en regionale verschillen, het verkrijgen van meer zicht en grip op de seksbranche door alle vormen van prostitutie onder een vorm van regulering te brengen, en het vergemakkelijken van toezicht en handhaving.

De kern van het wetsvoorstel wordt gevormd door de invoering van een verplicht en uniform vergunningstelsel voor de uitoefening van een seksbedrijf. Hierdoor ontstaat meer uniformiteit in lokaal vergunningenbeleid. Ook wordt de minimum leeftijd voor prostituees verhoogd van 18 naar 21 jaar.

In het regeerakkoord 2017-2021 ‘Vertrouwen in de toekomst’ staat aangegeven dat het voornoemde wetsvoorstel aangepast zal worden. Na aanpassing wordt het voorstel opnieuw in de Tweede Kamer behandeld. Inmiddels is het wetsvoorstel onder de naam ‘Wet Regulering Sekswork’ in oktober 2019 gepubliceerd ter consultatie.

De belangrijkste aanpassingen zijn:

- zelfstandig werkende prostituees worden vergunningplichtig;
- er komt een wettelijke grondslag voor lokale intakegesprekken met als doel dat de GGD zicht houdt op de gezondheids(problemen) van sekswerkers en daarmee misstanden kan voorkomen.
- Er komt een pooierverbod. Wie betrokken is bij onvergunde bedrijfsmatige seksuele dienstverlening en daar financieel voordeel uit haalt, wordt strafbaar.

Naar verwachting zal de wet op zijn vroegst medio 2022 in werking treden.

Omdat in 2015 de APV is gewijzigd aan de hand van het wetsvoorstel uit juni 2016, moet nu ook, vooruitlopend op de nieuwe wet, het beleid in overeenstemming worden gebracht met deze APV bepalingen. Het beleid kan ook inwerkingtreden zolang de nieuwe wet nog niet van kracht is.

Op moment dat de nieuwe wet in werking treedt, kan dit de volgende consequenties geven met betrekking tot het beleid.

- De APV zal aangepast moeten worden. Een aantal APV bepalingen zal in de wet opgenomen worden. De APV bepalingen zijn daarmee onverbindend.
- Gemeente Lelystad houdt vast aan de huidige praktijk met betrekking tot thuiswerkers, met dien verstande dat zelfstandige thuiswerkende prostituees niet vergunningplichtig zijn als aan de voorwaarden van §4.2 en §4.3.3 wordt voldaan. Deze activiteiten vallen in beginsel onder de noemer aan huis gebonden beroep (wel kunnen uit het bestemmingsplan belemmeringen voortvloeien om dergelijke activiteiten te mogen ondernemen). Afhankelijk van de uitkomsten

van de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede en Eerste kamer kan dit leiden tot wijziging van dit beleid.

1.4 Uitgangspunten nieuw beleid

Gemeente Lelystad streeft naar een seksbranche die veilig is voor zowel prostituees als hun klanten. Dit doel moet bereikt worden door in te zetten op de volgende vijf speerpunten.

1. *Versterken positie sekswerker*

Het versterken van de positie van de sekswerker is van belang voor zowel het normaliseren van het beroep van prostituees als bij de aanpak van misstanden.

Op diverse manieren wordt ingezet op het versterken van de positie van de sekswerker en effectieve contactmomenten met sekswerkers zodat zorg en hulp kan worden verleend indien dat nodig is. De GGD heeft reguliere spreekuren waar zij sekswerkers zien. Buiten het spreekuur om ziet de GGD ook sekswerkers naar aanleiding van eigen internetveldwerk. Werkzaamheden van de GGD bestaan onder andere uit het doen van soa-onderzoek, behandeling van soa's, vaccinatie en seksualiteitshulpverlening (SENSE). Daarnaast werken verschillende partijen samen in het Centrum Seksueel Geweld met als doel om zorg te dragen voor een goede opvang van slachtoffers van seksueel geweld. De GGD verzorgt voor het Centrum de coördinatie en de casemanagersfunctie. Verder worden door de instanties Scharlakenkoord en Terwille in regionaal verband uitstapprogramma's voor sekswerkers aangeboden. Ook hebben zij een steunpunt ingericht waar prostituees en slachtoffers van loverboys of mensenhandel terecht kunnen met andere hulpvragen. In Flevoland is per mei 2019 een zorgcoördinator mensenhandel gestart voor het bieden van hulp aan slachtoffers van mensenhandel en arbeidsuitbuiting. Dit naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie Lenferink².

2. *Aanpak van misstanden*

De prostitutiebranche is kwetsbaar voor misstanden, zoals mensenhandel, uitbuiting, overtredingen en slechte arbeidsomstandigheden. Misstanden kunnen zowel in de vergunde branche als in het illegale circuit plaatsvinden. Door de gemeente en de politie wordt hiertegen opgetreden. In het nieuwe beleid krijgen exploitanten van vergunde seksinrichtingen een grotere verantwoordelijkheid voor het voorkomen van misstanden. Wanneer deze zich toch voordoen moeten zij deze melden. Seksuele uitbuiting (mensenhandel) wordt structureel en integraal aangepakt. De gemeente zet in op actieve signalering van seksuele uitbuiting (mensenhandel) door het trainen van medewerkers en andere professionals die hiermee geconfronteerd kunnen worden. Opgevangen signalen worden aan een centraal gemeentelijk meldpunt doorgezet en in nauwe samenwerking met betrokken partners onderzocht en aangepakt. Verder worden preventie activiteiten actief aangeboden, zoals het houden van bewustwordingsbijeenkomsten bij scholen en andere instanties waar problematiek kan spelen met betrekking tot loverboys en andere misstanden in de prostitutiebranche.

3. *Regulering prostitutiebranche*

Een vergunningstelsel is een middel waarmee grip op de vergunde branche gehouden kan worden en deze te verbeteren. Het vormt een barrière voor onder meer mensenhandel en andere misstanden in de branche. Er wordt planmatig toezicht gehouden op de naleving van de vergunningvoorschriften en bij nieuwe vergunningaanvragen worden exploitanten gescreend aan de eisen van de wet, de APV en de Wet Bibob. Eén van de voorwaarden ter verkrijging van een

---

² Zie rapport 'Gemeenten en de opvang van en zorg voor slachtoffers van mensenhandel'. Rapport van de commissie ingesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Federatie Opvang onder voorzitterschap van dhr. H. Lenferink

vergunning is dat een exploitant onder andere een bedrijfsplan moet indienen bij de aanvraag. In dit bedrijfsplan moet een exploitant in ieder geval beschrijven welke maatregelen hij treft:

- op het gebied van hygiëne;
- ter bescherming van de gezondheid, veiligheid en zelfbeschikkingsrecht van de prostituee;
- ter bescherming van de gezondheid van de klanten;
- ter voorkoming van strafbare feiten.

Aan de hand van deze aanpak kunnen malafide exploitanten worden geweerd.

Voor thuiswerkers geldt geen vergunningplicht. Om thuiswerkers echter beter te beschermen tegen misstanden en hulp te kunnen bieden als dat nodig kunnen zij wel erkend worden door zich te melden bij de gemeente. Daarmee wordt de positie van de sekswerker versterkt. Ook vergroot de erkenning het zicht op de onvergunde branche.

4. Beschermen van het woon- en leefklimaat

Het vergunnen van seksbedrijven mag niet ten koste gaan van de veiligheid en aantrekkelijkheid van de stad. Overlastgevende seksbedrijven worden aangepakt en nieuwe vergunningen worden alleen verleend als aan de vestigingsvoorwaarden wordt voldaan.

Zo blijft raam- en straatprostitutie verboden in Lelystad. Verder zijn seksbedrijven in woonwijken niet toegestaan; het karakter van dergelijke inrichtingen kan een negatieve invloed hebben op het woon- en leefklimaat door aanloop van sekswerkers en klanten. Zelfstandigen zonder personeel (thuiswerkers) en escortbedrijven vallen, onder voorwaarden, niet onder dit verbod. Op bedrijventerreinen en in overige gebieden zijn seksbedrijven beperkt mogelijk. Bij een aanvraag voor een vergunning wordt er een toets op openbare orde en woon- en leefklimaat uitgevoerd. Ook gelden er specifieke voorwaarden zoals een minimale afstand van 200 meter tot onder andere kerken en scholen.

5. Adequaat toezicht en handhaving

Binnen de vergunde branche wordt opgetreden tegen misstanden en overtredingen door uitvoering te geven aan het toezicht- en handhavingsbeleid. Illegale prostitutie wordt -gelet op de onzichtbaarheid en daardoor een hoger risico op misstanden- zoveel mogelijk bestreden met het oog op de openbare orde en veiligheid. Het handhavingsarrangement maakt dat er op een uniforme en effectieve manier kan worden opgetreden, zodat de bestuurlijke aanpak daadkrachtig is en er een stevig signaal wordt afgegeven dat misstanden in deze branche niet worden geaccepteerd. Ter verbetering van het toezicht en de handhaving is er vanuit het Landelijke Overleg Specialisten Mensenhandel (LOSM) van de politie een advies gegeven aan de portefeuillehouder mensenhandel bij de politie en de korpsleiding van de politie. Dit advies gaat uit van -op termijn- overdracht van bestuurlijk toezicht en handhaving in de totale prostitutiebranche aan de gemeenten. Ondersteuning is mogelijk vanuit het basisteam van de politie. Signalen van mensenhandel kunnen worden doorgegeven aan TMM en aan de regionaal zorgcoördinator mensenhandel. Het advies zal het komende jaar worden besproken in de landelijke structuur met de partners. De planning is dat er per 1 januari 2020 met de nieuwe structuur gewerkt gaat worden.

1.5 Reikwijdte nota en begrippenkader

Prostitutie en seksbranche

Deze nota omvat het beleid ten aanzien van prostitutie en de seksbranche in Lelystad. De seksbranche betreft een bredere groep dan de prostitutiebranche. Prostitutiebedrijven worden meer omvattend gereguleerd dan de overige seksbedrijven. De verplichtingen die aan de exploitant van een prostitutiebedrijf worden opgelegd, gaan verder dan van een ander seksbedrijf. In deze nota worden, conform de begrippen in de APV, de begrippen seksbedrijf, prostitutiebedrijf en escortbedrijf gebruikt. In alle gevallen wordt hierbij niet gedomd op de locatie waar deze plaatsvindt (daarvoor wordt het woord 'seksinrichting' gebruikt), maar op de activiteit: 'het gelegenheid geven'.

Het begrip ‘seksbedrijf’ wordt gebruikt als verzamelnaam, waarbinnen specifieke vormen zijn te onderscheiden. Voor de definities hieronder is aangesloten bij de Wrp en de APV.

Seksbedrijf

De activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een ander tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling.

Sexinrichting

Voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, onderdeel van een seksbedrijf.

Prostitutiebedrijf

Seksbedrijf waar gelegenheid wordt geboden tot prostitutie.

Escortbedrijf

Seksbedrijf waar gelegenheid wordt geboden tot prostitutie door bemiddeling tussen prostituees en klanten.

Begrip prostituee en sekswerker

In de nota wordt het begrip ‘prostituee’ vaak gebruikt, omdat dit het meest aansluit bij het spraakgebruik en bij de praktijk binnen de prostitutiebranche. Omdat dit woord, op deze wijze geschreven, taalkundig vrouwelijk is, wordt in voorkomende gevallen gebruik gemaakt van vrouwelijke voornaamwoorden (zij, haar). In alle gevallen waar ‘prostituee’ staat, wordt evenzeer de (mannelijke) prostitué bedoeld. Een prostituee is een persoon die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling. Ook wordt het begrip ‘sekswerker’ gebruikt. Onder dit begrip valt een bredere groep werkers dan onder het begrip prostituee: bijvoorbeeld ook strippers en paaldansers. Een prostituee is een sekswerker, maar een sekswerker is niet altijd een prostituee.

Monitoring en evaluatie van het beleid

De effecten van het beleid kunnen uiteraard nog niet volledig worden overzien. Het is belangrijk deze effecten en relevante lokale ontwikkelingen te monitoren. Rapportages over de verstrekking van vergunningen en handhavingsactiviteiten geven inzicht in de uitvoering van het beleid en bieden de mogelijkheid om bij te sturen. Periodiek zal met de samenwerkende partners geëvalueerd worden om te peilen of de doelen bereikt worden en of het beleid bijgesteld moet worden.

Uitvoering

De beleidskeuzes uit deze nota zijn reeds opgenomen in hoofdstuk 3 van de APV en in een handhavingsarrangement (bijlage 2). Na vaststelling van deze nota wordt gestart met de uitvoering. Het opstellen van deze nota betreft de actualisering van het huidige beleid.

2. Versterken positie sekswerker

De arbeidspositie van veel sekswerkers is zwak. Dit geldt zowel voor de sekswerkers in de vergunde branche als in het onvergunde circuit. Door de hoge mobiliteit van de sekswerkers en de anonimiteit van de branche, is het lastig voor (overheids)instanties om in contact te komen en te blijven met sekswerkers. Dit betreft vooral sekswerkers die in de niet vergunde prostitutie werkzaam zijn. Contact met sekswerkers is van belang om hulp te kunnen bieden bij gezondheidsproblemen, eventuele misstanden te signaleren, informatie te verstrekken over rechten en plichten van de sekswerker en over de mogelijkheid van uitstapprogramma's.

Lelystad zet in op verbetering van de positie van de sekswerker en effectieve contactmomenten met sekswerkers. Meer weerbaarheid leidt tot vergroting van assertiviteit en zelfbewustzijn van de sekswerkers. Het leidt tevens tot betere zelfzorg en tot veiliger gedrag. In de seksbranche houden meerdere partijen zich bezig met zorg en hulpverlening. In dit hoofdstuk wordt toegelicht welke partijen zich hiervoor inzetten en hoe zij invulling geven aan deze verschillende contactmomenten met sekswerkers. Deze contactmomenten met sekswerkers kunnen ook nuttig zijn voor het signaleren van misstanden. Daarnaast wordt ingegaan op het uitstapproject dat sekswerkers een perspectief biedt om met dit beroep te stoppen.

2.1 Leeftijdshoging van prostituees

Verbetering van de positie van de sekswerker betekent ook dat de leeftijd van prostituees wordt verhoogd van 18 naar 21 jaar. Prostituees in de leeftijd van 18 tot 21 jaar zijn minder weerbaar en minder goed in staat een weloverwogen keuze te maken om al dan niet in de seksbranche te werken. Deze leeftijdshoging is ook opgenomen in het wetsvoorstel van de Wrp en is reeds in de APV vastgelegd³. Hierop wordt aangesloten.

2.2 Zorg en hulpverlening

Technisch-hygiënische zorg (THZ)

De hygiëne-adviseurs van GGD Flevoland bezoeken alle vergunde bedrijven om te beoordelen of de situatie op het gebied van hygiëne en hygiënisch werken verantwoord is. Indien sprake is van structurele gebreken kan dit gevolgen hebben voor de vergunning.

Aanbod GGD

Prostituees kunnen bij de GGD gebruik maken van de reguliere spreekuren. De GGD voert soa-onderzoek en -behandeling uit, vaccineert en seksualiteitshulpverlening (SENSE). Daarnaast werken verschillende partijen samen in het Centrum Seksueel Geweld met als doel om zorg te dragen voor een goede opvang van slachtoffers van seksueel geweld. De GGD verzorgt voor het Centrum de coördinatie en de casemanagersfunctie. Verder heeft GGD heeft ook mogelijkheden om door te verwijzen naar andere instanties in verband met bijvoorbeeld schuldenproblematiek of als een prostituee uit het vak wil stappen.

De GGD benadert ook prostituees actief via internet met het voornoemde aanbod. Dit doen ze door een sms met een uitnodiging te sturen naar alle telefoonnummers bij advertenties op sites zoals kinky.nl. Via internet worden twee keer per jaar ongeveer 100 prostituees benaderd. Daarvan is ongeveer 30% afkomstig uit Lelystad. Sinds 2015 komen er per kwartaal zo'n 46 prostituees op het spreekuur. Niet bekend is welke percentage daarvan uit Lelystad afkomstig is.

---

³ Voor prostituees die aantoonbaar werkzaam zijn in de vergunde prostitutie en de leeftijd van 21 jaar bij het in werking treden van dit beleid nog niet hebben bereikt, geldt een overgangperiode tot zij de leeftijd van 21 jaar wel hebben bereikt.

De GGD voert verder ook op locatie SOA-testen uit, zowel binnen de vergunde als de niet vergunde branche. Tevens is zij alert op signalen van misstanden en wordt er gewerkt met de Landelijke Handreiking Signalering Mensenhandel.

Outreachinge hulpverlening

Het is op dit moment niet mogelijk een realistische inschatting te maken over de hulpvragen die leven onder prostituees die in Flevoland werken en/of wonen, laat staan over het aantal prostituees met een hulpvraag. Daarom is de GGD in juni 2017 samen met maatschappelijk werk (Zorggroep Almere) gestart met een maandelijks spreekuur. Hier kunnen de twee partijen gezamenlijk hulpvragen behandelen. Waar nodig kan specialistische hulp (bv. schuldhulp) ingezet worden.

De ervaring heeft geleerd dat prostituees zelden met een directe hulpvraag naar de geijkte instanties komen. Vaak komen vragen pas naar boven na een prettig verlopen contact met een hulpverlener van de GGD. Medische klachten kunnen een acute reden om hulp te zoeken en dus een belangrijke mogelijkheid om dit contact te krijgen. Is dit contact gelegd, dan kan verkend worden of de prostituee problemen ervaart op of vragen heeft over andere leefgebieden en open staat voor verdere hulp. Door aansluiting van maatschappelijk werk kunnen prostituees met een deel van de vragen direct geholpen worden. De ervaring leert namelijk ook dat doorverwijzen bij de doelgroep, zoals nu de praktijk is, niet altijd effectief is.

Belangrijk aspect van het ingestelde spreekuur is dat deze niet alleen gratis en vertrouwelijk is, maar ook laagdrempelig en outreachend is (er wordt actief bekendheid gegeven aan het spreekuur op Facebook, via posters en sms'en aan nummers die bij advertenties in dagbladen of op websites als kinky.nl staan).

Uitstapprogramma sekswerkers

Iedereen die uit de prostitutie wil stappen, moet de kans krijgen te stoppen. Een uitstapprogramma helpt sekswerkers bij het vinden van werk, opleiding of dagbesteding buiten de prostitutie. Bij het stoppen met werken in de prostitutie loopt de sekswerker vaak tegen praktische problemen aan, zoals het verlies van inkomen, de leefstijl en het sociale netwerk in het prostitutiecircuit, psychische of verslavingsproblemen, huisvesting, verblijfstatus en gebrek aan werkervaring buiten de prostitutie. Wanneer een sekswerker met dergelijke problemen te maken krijgt en geen begeleiding krijgt bij het uitstappen, is de kans op terugkeer in de prostitutie groot.

Het Ministerie van Justitie & Veiligheid heeft subsidie (RUPS-II-regeling⁴) verstrekt voor een landelijk dekkend netwerk van uitstapprogramma's voor prostituées. De regio Flevoland is daarbij aangesloten. Twee organisaties uit het netwerk, Scharlakenkoord en Terwille, bieden uitstapprogramma's aan in Lelystad en hebben een steunpunt ingericht waar prostituees en slachtoffers van loverboys of mensenhandel terecht kunnen met andere hulpvragen.

Zorgcoördinatie aanpak mensenhandel

Sinds mei 2019 is een regionaal zorgcoördinator mensenhandel gestart in Flevoland. Gebleken is dat er teveel signalen van mensenhandel worden gemist en dat de hulpverlening vaak niet voldoende op gang komt. De zorgcoördinator knoopt de signalen van verschillende organisaties aan elkaar en draagt zorg voor een sluitende aanpak.

De zorgcoördinator is gestart met het opbouwen van een netwerk in de regio om daarmee de signalen van mensenhandel beter in kaart te brengen en een samenhangend hulpaanbod te realiseren zodat slachtoffers de juiste hulp krijgen, ook op juridisch en strafrechtelijk gebied.

---

⁴ RUPS staat voor Regeling Uitstap Programma's Prostitué(e)s, RUPS-II is de opvolger van RUPS I.

3. Aanpak van misstanden

Zoals vermeld in hoofdstuk 1 is de prostitutiebranche kwetsbaar. De branche is gevoelig voor misstanden, zoals mensenhandel, witwassen, ondermijning en slechte arbeidsomstandigheden. Ook wordt prostitutie illegaal aangeboden. Deze vorm van prostitutie is ontoelaatbaar omdat het zich aan elke vorm van hulpverlening en toezicht onttrekt, waardoor het risico op misstanden groter is.

3.1 Verantwoordelijkheid exploitant

Om misstanden in de seksbranche te voorkomen, werpt Lelystad verschillende barrières op. Een eerste barrière is een vergunningenstelsel voor seksbedrijven. Er zijn scherpe voorwaarden verbonden aan een exploitatievergunning en daarmee moeten misstanden worden voorkomen. Belangrijk hierin is dat de exploitant van een vergunde inrichting een grote verantwoordelijkheid krijgt voor het voorkomen, het alert zijn op en het bij de politie melden van misstanden. De exploitant moet in een bedrijfsplan aangeven hoe hij/zij deze verantwoordelijkheid vorm geeft.

Bedrijfsplan

In het bedrijfsplan beschrijft de exploitant welke maatregelen hij/zij treft om te waarborgen dat er goede hygiëne en werkomstandigheden zijn en om te voorkomen dat er slachtoffers van mensenhandel werkzaam zijn. Het bedrijfsplan bestaat in ieder geval uit een omschrijving van de maatregelen die worden getroffen op het gebied van:

- hygiëne;
- bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituees;
- bescherming van de gezondheid van de klanten;
- voorkoming van strafbare feiten.

Een ondeugdelijk bedrijfsplan kan leiden tot het weigeren van de vergunning. Verder kan het niet naleven van de maatregelen uit het bedrijfsplan leiden tot het intrekken van de vergunning. In bijlage 1 is een sjabloon van een bedrijfsplan opgenomen om exploitanten te faciliteren bij het vormgeven van het plan.

Adverteren

Exploitanten zijn verplicht om in advertenties van het seksbedrijf, de naam van het bedrijf, het vergunningskenmerk en het telefoonnummer, zoals dat is opgenomen in de vergunning te vermelden. De toezichthouder kan aan de hand van deze gegevens achterhalen in welke gemeente de vergunning is afgegeven en contact opnemen met het desbetreffende bedrijf of gemeente indien nodig. Voor prostitutiebedrijven geldt aanvullend dat het verboden is om onveilige seks aan te bieden of te garanderen dat prostituees vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Bedrijfsadministratie

Bij het bestuurlijk toezicht ligt de prioriteit bij het signaleren van misstanden. In de seksbranche zijn veel wisselingen van de bij een bedrijf werkzame prostituees en er zijn verplichtingen ten aanzien van wie er mag werken als prostituee. Daarom is de exploitant van een prostitutiebedrijf verplicht om zorg te dragen voor een deugdelijke bedrijfsadministratie. Deze bedrijfsadministratie moet actuele gegevens bevatten over de prostituees die voor het prostitutiebedrijf werkzaam zijn, de verhuuradministratie en de werkroosters van de beheerders. Hierdoor kan de toezichthouder ook beoordelen of er geen onredelijk aantal uren wordt gewerkt door prostituees en of er voldoende rekening wordt gehouden met de aanwezigheidsplicht van een exploitant of beheerder. De bedrijfsadministratie moet te allen tijde beschikbaar zijn voor de toezichthouder.

3.2 Aanpak mensenhandel

Mensenhandel is een strafbaar feit en de opsporing en vervolging hiervan hebben hoge prioriteit bij politie en het Openbaar Ministerie.

Mensenhandel is het werven, vervoeren, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten. De (beoogde) uitbuiting is de kern van mensenhandel.⁵ Menschenhandel kan in meerdere categorieën worden onderverdeeld: seksuele uitbuiting en uitbuiting buiten de seksindustrie, waaronder arbeidsuitbuiting, gedwongen bedelarij en criminele uitbuiting. We hebben het hier over mensenhandel binnen de seksbranche, in veel gevallen gaat het daarbij over seksuele uitbuiting.

De Nationaal rapporteur mensenhandel geeft aan dat verreweg de meeste, bij de overheid bekende, slachtoffers van mensenhandel in de prostitutiebranche worden aangetroffen. Hierbij nemen exploitanten soms een faciliterende rol in. De open grenzen binnen de EU, de opkomst van internet, het hoge verloop onder sekswerkers en de mobiele mensenhandel netwerken maken het lastig om harde cijfers over de aard en omvang van de illegale prostitutie en mensenhandel problematiek te geven.

Basisniveau aanpak mensenhandel

Voor gemeenten is onder regie van het Ministerie van Justitie & Veiligheid met een groot aantal partners het 'basisniveau bestuurlijke aanpak van mensenhandel opgesteld'. Dit basisniveau bestaat uit drie onderdelen:

1. Actieve signalering van mensenhandel

Medewerkers van gemeenten kunnen op allerlei manieren en momenten in aanraking komen met signalen van mensenhandel. Denk hierbij aan baliemedewerkers of aan toezichthouders. Deze functionarissen moeten getraind worden in het alert zijn op deze signalen⁶.

2. Centraal contactpersoon

Om zelf actie te kunnen ondernemen naar aanleiding van signalen of deze door te zetten naar de relevante partners is het van belang een gemeentelijk contractpersoon aan te wijzen die bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden en het relevante netwerk.

3. Gemeentelijk beleid

Een gedegen prostitutiebeleid met aandacht voor hulpverlening en de aanpak van misstanden is het laatste onderdeel van het basisniveau.

Met de vaststelling van dit beleid voldoet gemeente Lelystad aan het derde onderdeel. De andere twee onderdelen zijn opgenomen in het plan van aanpak ondermijning Lelystad 2019-2022 en worden als zodanig geïmplementeerd. De aanpak van ondermijning is één van de prioriteiten in het Integraal Veiligheidsplan 2018-2022 van gemeente Lelystad.

Omdat mensenhandel niet alleen voorkomt in de prostitutiebranche, wordt door de regionaal zorgcoördinator mensenhandel van Flevoland een beleid ontwikkeld voor de aanpak van mensenhandel in Flevoland. De aanpak van mensenhandel in de prostitutiebranche maakt daar onderdeel van uit.

Preventie activiteiten

Met betrekking tot preventie activiteiten en loverboyproblematiek worden de volgende activiteiten door Stichting Welzijn Lelystad ondernomen en actief aangeboden.

- Jaarlijkse bijeenkomst 'Stop Loverboys'.

---

⁵ Bron: Nationaal rapporteur Menschenhandel

⁶ Deze worden onder andere door Fairwork en het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Midden Nederland (RIEC MN) en de politie academie aangeboden voor verschillende groepen medewerkers. Ook is er een E-learning beschikbaar via het CCV. In het verleden zijn verschillende groepen medewerkers getraind; met dit beleid wordt dit structureel opgepakt.

- Training 'Girls' Choice' (seksuele weerbaarheid) aan meisjes van het voortgezet onderwijs. Op het VSO heet dit programma Girls' Talk en dit wordt op praktijkschool De Steiger gegeven.
- Voor de jongens van het v.o. heet dit programma Boys 'R Us en dit gaat over het vormen van veilige, gelijkwaardige relaties.
- Klassikaal praten met jongens en meiden over seksualiteit door middel van het spel 'Rondje seksualiteit'. Doel hierbij is het bespreekbaar maken van normen en waarden rondom seks en relaties.
- De Sterk op School medewerkers van het JGT geven de Pink Perfect training bovenschools. Dit houdt in dat er meiden voor deze training aangemeld kunnen worden van verschillende v.o. scholen en dat deze meiden gezamenlijk een training volgen.

Door de regionaal zorgcoördinator mensenhandel worden bewustwordingsbijeenkomsten georganiseerd voor professionals, zoals toezichthouders, baliemedewerkers en hulpverleners, om signalen van mensenhandel en dus ook mogelijke misstanden uit de prostitutiebranche te herkennen.

Ook worden toezichthouders die zich specifiek bezighouden met de controle van seksbedrijven en het verifiëren van meldingen van illegale prostitutie, opgeleid tot gecertificeerd toezichthouder mensenhandel.

Voor baliemedewerkers en toezichthouders is er verder een e-learning van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) beschikbaar. Deze e-learning geeft een handreiking om signalen van mensenhandel/uitbuiting te herkennen. Jaarlijks worden baliemedewerkers en toezichthouders benaderd over het volgen van deze e-learning.

4. Regulering prostitutiebranche, beschermen woon- en leefklimaat

Voor de seksbranche in Lelystad geldt voor verschillende soorten bedrijven een vergunningplicht op grond van de APV. Een vergunningplicht is belangrijk voor een beheersbare seksbranche en het creëren van een barrièremodel voor misstanden en mensenhandel. Ook speelt een vergunningplicht een belangrijke rol bij het beschermen van de openbare orde en het woon- en leefklimaat. Met de actualisering van het beleid wordt beoogd dat het beleid zowel eenduidiger als beter onderbouwd wordt. Mede door een betere vertaling naar de bestemmingsplannen en de toekomstige omgevingsplannen wordt het vergunningenproces minder complex.

4.1 Vergunningplichtige seksbedrijven

Gemeenten hebben binnen het eerder genoemde wetsvoorstel de keuze welke soorten seksbedrijven gewenst zijn en dus een vergunning aan kunnen vragen. In de tabel hieronder staat een overzicht van de soorten seksbedrijven.

Tabel 1: soorten seksbedrijven, onderverdeeld naar locatiegebonden en niet locatiegebonden.

Soort seksbedrijf	Locatiegebonden	Niet locatiegebonden
Prostitutiebedrijf	Raambordeel	Escortbedrijf
	Seksclub/privéhuis ⁷	Straatprostitutie
	Erotische massagesalon	
	Prostitutie vanuit woningen	
Seksbedrijf overig	Sekstheater/peepshow	Webcamseks
	Seksbioscoop/seksautomatenhal	

In Lelystad zijn *raam- en straatprostitutie* nooit toegestaan geweest en dat blijft zo. Deze vormen van prostitutie zijn extra kwetsbaar voor misstanden en hebben een grote impact op de ruimtelijke ordening en op de openbare orde en veiligheid.

Webcamseks is een relatief nieuw fenomeen. Er zijn geen gemeenten bekend waar deze vorm vergunningplichtig is en gemeente Lelystad kiest hier ook voor. Wel houdt de gemeente de (landelijke) ontwikkelingen op dit gebied in de gaten.

Als er sprake is van raam- of straatprostitutie dan zal hiertegen handhavend opgetreden worden. Voor alle overige soorten seksbedrijven geldt in Lelystad een vergunningplicht.

4.2 Prostitutie vanuit woningen en erkenning thuiswerkers

In het Regeerakkoord is opgenomen dat alle vormen van bedrijfsmatige seksuele dienstverlening vergunningplichtig worden. In het wetsvoorstel van de 'Wet Regulering Sekswork' is dit als zodanig opgenomen. Als deze verplichting blijft staan in de wet kan dit consequenties geven voor zelfstandig thuiswerkende prostituees (thuiswerkers). Zolang de wet echter nog niet definitief is, is in Lelystad een zgn. erkenning van toepassing en geldt er geen vergunningplicht voor thuiswerkers.

⁷ In een seksclub is een bar aanwezig en praten de klanten eerst met de aanwezige prostituees voordat ze naar een kamer gaan. In een privéhuis is geen bar en worden prostituees voorgesteld aan een klant, waarna ze naar een kamer kunnen gaan.

Erkenning thuiswerker

Van thuiswerkers wordt niet verwacht dat zij aan dezelfde eisen moeten voldoen als een seksinrichting. Daarom geldt geen vergunningplicht voor thuiswerkers. Thuiswerkers worden wel verzocht om zich te laten erkennen door de gemeente. Dit is een minder ingrijpend instrument dan een vergunning, die het zicht op het verborgen deel van de prostitutie vergroot, zonder onevenredige eisen aan de thuiswerker te stellen. Het doel is om in contact te komen met de thuiswerker en in contact te blijven. Het contact gaat over hulpverlening, veiligheid en de leefbaarheid in de buurt.

Een erkenning houdt in dat de gemeente op de hoogte is van de thuisprostitutie. Om tot een erkenning te komen, wordt de sekswerker verzocht om zich te melden bij de gemeente. De gemeente kan als de thuiswerker daar om vraagt, een aantal mogelijkheden bieden waardoor de thuiswerker beter wordt beschermd tegen misstanden. Er kan onder andere de mogelijkheid worden geboden voor medische checks bij de GGD, hulp bij eventuele psychosociale problematiek en uitstapprogramma's. Verder worden afspraken gemaakt om overlast voor de omgeving te voorkomen. Met erkenning wordt enerzijds de positie van de sekswerker verbeterd en anderzijds het zicht op de onvergunde sector vergroot. Bij een erkenning worden persoonsgegevens uitsluitend verwerkt volgens de eisen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)⁸. Als persoonsgegevens verwerkt worden zijn deze uitsluitend voor de prostituee zelf en een beperkte groep geautoriseerde personen te raadplegen.

Via een bekendmaking of als thuiswerkers bekend zijn, via een brief, worden thuiswerkers in de gelegenheid gesteld om een erkenning te verkrijgen. Als het niet lukt om met de thuiswerker in contact te komen, zullen andere mogelijkheden worden onderzocht om contact te krijgen. Als de thuiswerker zich niet wil laten erkennen, gaat de gemeente niet over tot sanctioneren, maar krijgt de thuiswerker, indien dit mogelijk is, meer aandacht van de zorg.

In het geval dat er meer dan één prostituee werkzaam is in de woning van de thuiswerker, of als een prostituee niet is ingeschreven als bewoner in de woning, geldt wel een vergunningplicht.

Zolang er geen duidelijkheid is over de positie van de thuiswerker van de wetgever, wordt in Lelystad de erkenning toegepast. Hiervoor is gekozen om de volgende redenen:

- De ervaring leert dat de gemeente slechts sporadisch klachten ontvangt over overlast door thuisprostitutie.
- Belangenvertegenwoordigers van prostituees geven aan dat thuiswerkers vaak personen zijn die het beroep uit vrije wil uitoefenen.
- De GGD geeft aan dat zij geholpen zijn als thuiswerken zonder vergunning mogelijk is: prostituees zullen een lagere drempel ervaren om zich bij de GGD te melden.
- De verwachting is dat weinig prostituees een vergunning aan zullen vragen, omdat vergunningen gepubliceerd worden en hun identiteit zo bekend wordt.
- Met de erkenning wordt de positie van de thuiswerkers versterkt doordat zij beter beschermd worden tegen misstanden en is er beter zicht op de onvergunde prostitutiebranche.

4.3 Vestigingsbeleid

Uitgangspunt bij het vestigingsbeleid is dat er ruimte in de stad is voor seksbedrijven. Het vestigingsbeleid sluit aan op de structuurvisie 'Locatiebeleid Lelystad 2013-2025'. Op basis van deze structuurvisie kan beoordeeld worden of een bepaalde ontwikkeling gewenst is en onder welke voorwaarden deze gerealiseerd kan worden. De structuurvisie is kaderstellend voor nieuwe bestemmingsplannen en dient als input bij zowel de herziening als bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen.

---

⁸ zie: ECLI:NL:RBDHA:2018:2682

In deze structuurvisie wordt onder andere aangegeven dat:

- De mogelijkheden van werken aan huis verruimd worden;
- Meer ruimte gegeven wordt aan kleinschalige bedrijvigheid en niet-economische functies op de binnenstedelijke bedrijventerreinen Gildenhof, Griend, Jol en Kempenaar. Deze terreinen mogen transformeren van regulier bedrijventerrein tot gemengd gebied. Dit houdt in dat er op deze locaties ruimte wordt gegeven voor functiemenging van zowel economische functies als niet-economische functies.
- De lokale verzorgingsfunctie van het voorzieningenapparaat als geheel en het Stadshart in bijzonder versterkt moet worden.

Voornoemde ontwikkelingen bieden ook (meer) mogelijkheden voor de vestiging van seksinrichtingen op verschillende locaties. Gelet hierop wordt geen maximumstelsel meer gehanteerd, maar is in dit beleid specifiek aangegeven waar seksinrichtingen, onder voorwaarden, gevestigd mogen worden en waar seksinrichtingen niet toegestaan zijn.

Voor de vestiging van seksinrichtingen zijn ruimtelijke criteria bepalend. Ruimtelijke criteria voor seksinrichtingen zijn niet ingebed in de huidige bestemmingsplannen. Daarom dient dit prostitutiebeleid als grondslag voor gerichte planologische maatregelen. Afhankelijk van de termijn van inwerkingtreding van de Omgevingswet, kan het vestigingsbeleid van seksinrichtingen worden meegenomen in de toekomstige omgevingsplannen of kan er, als de Omgevingswet nog lang op zich laat wachten, een parapluplan gemaakt worden om de locatie-leemten in de bestemmingsplannen op te vullen.

Voor de periode dat het voorgaande nog niet is ingebed in de bestemmingsplannen, kan middels een omgevingsvergunning handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening de vestiging van seksinrichtingen gereguleerd worden. Voor een dergelijke vergunning geldt over het algemeen genomen de reguliere (korte) procedure. Deze procedure kan gelijk lopen met de vergunningaanvraag voor het exploiteren van een seksinrichting.

4.3.1 Seksinrichtingen

Tabel 2: locaties waar seksinrichtingen zich kunnen vestigen.

Locatie	Sexsinrichtingen
Stadscentra	Ja
Woonwijken	Nee ⁹
Bedrijventerreinen	Beperkt
Overige gebieden	Beperkt

Toegestaan in stadscentra Stadshart en Lelycentre

Sexsinrichtingen passen bij de multifunctionele stadscentra in Lelystad, het Stadshart en het Lelycentre. Daarom wordt het bestaande beleid gecontinueerd: vestiging in stadscentra is toegestaan, maar er gelden wel specifieke voorwaarden¹⁰.

In de winkelcentra Bataviastad, Palazzo en in de kleinere buurtwinkelcentra zoals in de Jol en de Botter zijn geen seksinrichtingen toegestaan.

Niet toegestaan in woonwijken

Sexsinrichtingen zijn niet toegestaan in woonwijken, omdat het karakter van dergelijke inrichtingen een negatieve invloed op het woon- en leefklimaat in de woonwijken kan hebben door aanloop van prostituees, klanten en pooiers. Hierdoor kan verstoring ontstaan van de openbare orde. Zelfstandig

⁹ met uitzondering van prostitutie activiteiten die aan de criteria van aan huis verbonden beroepen en bedrijfsmatige activiteiten voldoen (zie blz. 21).

¹⁰ zie bladzijde 20

thuiswerkende prostituees en escortbedrijven¹¹ zijn wel toegestaan in woonwijken, met uitzondering van escortbedrijven met een wachtruimte voor prostituees.

In geen geval mag vestiging van een seksinrichting leiden tot verstoring van de openbare orde of aantasting van het woon- en leefklimaat. De gemeente toetst nieuwe locatievoorstellen dan ook aan de vestigingsvoorwaarden die in dit hoofdstuk beschreven staan.

Beperkt toegestaan op bedrijventerreinen

Het vestigen van een seksinrichting is beperkt toegestaan op bedrijventerreinen in Lelystad. Op de binnenstedelijke bedrijventerreinen zoals Gildenhof, Kempenaar, Griend en Jol zijn seksinrichtingen toegestaan onder de hierna volgende voorwaarden. Op de overige bedrijventerreinen zijn seksinrichtingen niet toegestaan.

De vestiging van een seksinrichting mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van het ondernemersklimaat op bedrijventerreinen. Daarom gelden de volgende beperkingen voor vestiging:

- Alleen prostitutiebedrijven en escortbedrijven kunnen zich vestigen op de bedrijventerreinen, dus geen 'overige seksbedrijven' zoals sekstheaters of seksbioscopen: deze laatste twee zijn typische soorten met veel aanloop die thuis horen in de stadscentra. Escortbedrijven zijn toegestaan op locaties met de bestemming 'kantoorfunctie'.
- Indien de aard en omvang van de gewenste inrichting én van het bedrijventerrein het toestaan (zie de eerder genoemde toets openbare orde en woon- en leefklimaat) kunnen meer seksinrichtingen op een bedrijventerrein toegestaan worden.
- Om concentraties te voorkomen moet de afstand tot de andere seksinrichting minimaal 200 meter hemelsbreed zijn.
- Dat bij vestiging op een bedrijventerrein wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein. Daarnaast is het niet toegestaan als de vestiging van een seksinrichting leidt tot een onaanvaardbare toename van verkeersdruk of -overlast.

Op de overige bedrijventerreinen zijn geen seksinrichtingen toegestaan omdat op deze terreinen publiekgerichte functies zijn uitgesloten. Het betreft hier de bedrijventerreinen Noordersluis, Ketelmeerstraat, Sont, Oostervaart, Flevopoort, Flevokust en Larserpoort/OMALA.

Op Larserpoort/OMALA is een seksinrichting verder uitgesloten omdat dit gebied nog niet volledig ontwikkeld is. De ontwikkeling van dit terrein houdt mede verband met de ontwikkeling van Airport Lelystad. Dit geldt ook voor Flevokust haven. Dit wordt een bedrijventerrein dat ruimte moet bieden aan industrieel-logistieke sectoren. Verder is Oostervaart ook uitgesloten omdat op dit terrein meer zware industrie is gevestigd dat valt onder de zware milieucategorie.

Beperkt toegestaan in overige gebieden

De niet specifiek beschreven gebieden vallen onder de noemer 'overige gebieden'. In deze gebieden zijn seksinrichtingen toegestaan, mits de aard en omvang van de gewenste inrichting niet tot een onevenredige aantasting van het gebied leidt en past binnen de functie van het gebied. Ook in deze gebieden geldt dat concentraties van seksinrichtingen voorkomen moeten worden. Daarom geldt in deze gebieden ook de afstandseis van minimaal 200 meter hemelsbreed tot de andere seksinrichting.

Bestaande inrichtingen

Bestaande seksinrichtingen die op grond van de APV beschikken over een vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting worden, indien dit van toepassing is, vrijgesteld van de nieuwe vestigingseisen van dit beleid, zoals genoemd in § 4.3. Vergunningen die golden voor de inwerkingtreding van het beleid, gelden als besluiten genomen krachtens dit beleid. Vergunningen voor seksinrichtingen worden voor een periode van twee jaar verleend. Bij het indienen van een nieuwe aanvraag moeten bestaande inrichtingen voldoen aan dit prostitutiebeleidsplan, met dien

---

¹¹ zelfstandig thuiswerkende prostituees moeten voldoen aan de criteria van aan huis verbonden beroepen en bedrijfsmatige activiteiten (zie blz. 21).

verstande dat het vestigingsbeleid van § 4.3 niet van toepassing is. Dit geldt ook bij eventuele verkoop van het bedrijf.

4.3.2 Vestigingsvoorwaarden seksinrichtingen

Toets openbare orde en woon- en leefklimaat

Voor **alle** locaties wordt ook een toets uitgevoerd in het belang van de openbare orde en de voorkoming van de verstoring van het woon- en leefklimaat.

Het vestigen van een seksinrichting kan door de specifieke situatie op een plek of straat onwenselijk zijn. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als het gaat om een plek waar sprake is van openbare orde problematiek waardoor het onwenselijk is om een seksinrichting te laten vestigen. Bij de toets wordt gekeken naar de voorgenomen exploitatie (zoals aantal werkruimten en werknemers en het beoogd aantal klanten) en de plek (verenigbaarheid met functies in de directe omgeving, verkeersdrukte, parkeren, mogelijke problemen openbare orde). Door het uitvoeren van deze toets kunnen ongewenste concentraties van seksinrichtingen, te grote druk op kwetsbare plekken, buitenproportioneel grote seksinrichtingen en verkeersproblemen voorkomen worden.

Zoals aangegeven is landelijk een dalende trend waar te nemen in het aantal vergunde seksbedrijven. Het is niet uit te sluiten dat de markt verandert en seksinrichtingen weer toenemen in populariteit. Indien de openbare orde en veiligheid bedreigd wordt, kan het bevoegde bestuursorgaan door toepassing van artikel 3:4 van de APV, op voorhand seksinrichtingen uitsluiten in bepaalde gebieden.

Specifieke voorwaarden

Naast de toets op openbare orde en woon- en leefklimaat gelden er twee specifieke voorwaarden op **alle** locaties:

- De zichtbaarheid van buitenaf moet beperkt zijn, zo zijn expliciete afbeeldingen of uitingen niet toegestaan.
- Omdat seksinrichtingen binnen de heersende normen en waarden niet passen bij gebouwen van de openbare eredienst (bijvoorbeeld kerken en moskeeën) en lagere scholen (en andere door kinderen gebruikte gebouwen zoals bijvoorbeeld een kinderopvang) bedraagt de afstand tussen een seksinrichting en deze gebouwen minimaal 200 meter hemelsbreed.

4.3.3 Escortbedrijven

Escortbedrijven vallen onder het prostitutiebeleid aangezien deze onder de definitie van prostitutiebedrijven vallen: seksbedrijven waar gelegenheid wordt geboden tot prostitutie. Een escortbedrijf bemiddelt slechts tussen prostituee en klant. De daadwerkelijke seksuele handelingen vinden op een andere locatie plaats dan de bemiddeling. De prostituee bezoekt de klant of gaat met de klant naar een andere plaats. Feitelijk gaat het bij een escortbedrijf slechts om een telefoonnummer. Wel moet de vergunning ingeschreven worden op een adres, dit is op alle locaties mogelijk. Escortbedrijven die het bedrijf willen uitoefenen vanuit een kantoorruimte, kunnen het bedrijf uitoefenen vanaf een locatie met de bestemming 'kantoorfunctie'.

In zeer uitzonderlijke gevallen maken escortbedrijven gebruik van een wachtruimte voor prostituees, daarmee is de impact groter en dan gelden de beperkingen (bedrijventerreinen en stadscentra) en de *toets openbare orde en woon- en leefklimaat*. Dergelijke escortbedrijven zijn niet toegestaan in woonwijken.

4.3.4 Thuiswerkers

Zelfstandigen thuiswerkende prostituees kunnen thuis werken onder de planologische voorwaarden van *de criteria aan huis verbonden beroepen en bedrijfsmatige activiteiten*¹², met uitzondering van het criterium dat de bewoner zich mag laten ondersteunen door één niet in desbetreffende woning woonachtige persoon. Indien namelijk meer dan één persoon werkzaam is als prostituee in de inrichting wordt deze aangemerkt als prostitutiebedrijf en geldt een vergunningplicht. Voor dit soort bedrijven gelden, zoals hiervoor vermeld, andere vestigingseisen.

Zelfstandige thuiswerkende prostituees vallen in de regeling van aan huis verbonden beroepen en bedrijfsmatige activiteiten onder de categorie 'overige dienstverlenende bedrijven'. Verder is § 4.2. over de erkenning van toepassing op thuiswerkers.

4.4 Toetsingscriteria vergunningaanvragen

Een aanvraag voor een vergunning van een seksbedrijf wordt getoetst aan geldende wet- en regelgeving. Voor de beoordeling van een vergunningaanvraag voor een nieuwe locatie of uitbreiding van een bestaand seksbedrijf gelden de criteria zoals opgenomen in de artikelen 3:6 en 3:7 van de APV. Wanneer sprake is van een bij het seksbedrijf behorende seksinrichting gelden ook criteria voor de locatie en het pand. Prostitutiebedrijven moeten beschikken over een bedrijfsplan (zie artikel 3:15 van de APV). Het bedrijfsplan wordt bij de beoordeling van de vergunningaanvraag door de gemeente en de politie getoetst. De GGD adviseert over de passages die gaan over de gezondheid van prostituees en klanten. De vergunningen hebben een looptijd van twee jaar, daarna kan verlenging aangevraagd worden. Voor deze looptijd is gekozen vanwege de kwetsbaarheid van de branche voor misstanden. Verder is de vergunning niet overdraagbaar.

Intakegesprek

Wanneer een ondernemer concrete plannen heeft om een aanvraag voor een nieuw seksbedrijf in te dienen, vindt een intakegesprek plaats. In het gesprek wordt de ondernemer geïnformeerd over de procedure van de vergunningaanvraag en worden relevante wet- en regelgeving en specifieke aandachtspunten, die het werken in deze branche vragen, besproken.

---

¹² Deze regeling is opgenomen in het 'beleid voor het afwijken van bestemmingsplannen' zoals vastgesteld door het college op 19 februari 2013.

1. de woonfunctie moet als primaire functie gehandhaafd blijven;
2. het uiterlijk van de betreffende woning mag niet worden aangetast, reclame-uitingen mogen een maximale totale oppervlakte van 0,50 m² hebben;
3. het beroep of bedrijf mag uitsluitend worden uitgeoefend in het woonhuis, aan- en/of uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen;
4. het aan huis verbonden beroep of de kleinschalige bedrijfsmatige activiteit moet in hoofdzaak worden uitgeoefend door een bewoner van de desbetreffende woning; deze bewoner mag zich daarbij laten ondersteunen door ten hoogste één niet in desbetreffende woning woonachtige persoon;
5. vormen van horeca en auto- en motorreparatie zijn niet toegestaan;
6. alleen vormen van beroepsuitoefening en bedrijvigheid die voorkomen op de lijst van toegelaten aan huis verbonden beroepen en bedrijfsmatige activiteiten.
7. de uitoefening van beroepen, bedrijven of activiteiten waarop de Wet milieubeheer van toepassing is, is niet toegestaan;
8. detailhandel is niet toegestaan;
9. maximaal 30% van de bruto vloeroppervlakte van de gebouwen op een perceel mag gebruikt worden ten behoeve van een aan huis verbonden beroep of bedrijf, tot een maximum van 100 m² voor aan huis verbonden beroepen en 50 m² voor aan huis verbonden bedrijven;
10. er moeten op eigen terrein of in de directe omgeving voldoende parkeerplaatsen voor bezoekers aanwezig zijn, negatieve invloed op de normale verkeersafwikkeling en parkeerdruk ter plaatse is niet toegestaan.

Toets Wet Bibob

Bij een nieuwe vergunningaanvraag wordt toepassing gegeven aan de Wet Bibob. Aan de hand van deze wet en de daarop vastgesteld beleidslijn Bibob van gemeente Lelystad, wordt getoetst of de vergunning mogelijk wordt gebruikt om strafbare feiten te plegen of uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waarneembare voordelen te benutten (witwassen). De Wet Bibob kan ook worden toegepast bij reeds vergunde inrichtingen.

De Bibob toets wordt in eerste instantie uitgevoerd door de gemeente zelf. Als er aanleiding voor is (bijv. financiële onduidelijkheden in de bedrijfsvoering), kan advies gevraagd worden bij het Landelijk Bureau Bibob. Een advies van het Landelijk Bureau geldt twee jaar en gedurende die periode mag dit advies gebruikt worden ter onderbouwing van besluiten.

Als uit onderzoek blijkt dat de (aangevraagde) vergunning mogelijk gebruikt wordt voor het ondernemen en/of het faciliteren van criminele activiteiten, kan deze geweigerd of ingetrokken worden.

5 Toezicht seksbranche

In dit hoofdstuk staat de wijze beschreven waarop het toezicht op de seksbedrijven en de handhaving op illegale prostitutie is georganiseerd.

5.1 Controle vergunde branche

Op dit moment is de politie aangewezen als de bestuurlijk toezichthouder op de vergunde seksbranche. Het Team Mensenhandel en Migratiecriminaliteit (TMM) van de politie Midden-Nederland voert in afstemming met de gemeentelijk toezichthouders van team Stadstoezicht de bestuurlijke controles uit op de vergunde bedrijven.

Taken

De volgende toezichthoudende taken worden uitgevoerd:

- Het voeren van gesprekken met exploitanten van seksbedrijven bij de vergunningaanvraag.
- Signaleren van misstanden, zoals mensenhandel, minderjarigheid en illegaliteit.
- Toezicht op de naleving van de APV en de vergunningvoorschriften voor seksbedrijven.
- Openbare orde en veiligheid in en in de directe omgeving van seksbedrijven.
- Het aanleveren van bestuurlijke rapportages bij overtredingen van de APV en/of vergunningvoorschriften.

Frequentie controles

De controles op de vergunde prostitutiebedrijven vinden ten minste zes keer per jaar plaats. Dit geldt ook voor escortbedrijven; hierbij wordt de administratie op kantoor gecontroleerd. Bij vermoedens van misstanden kan de politie escortcontroles houden via advertenties op het internet¹³.

Indien geen sprake is van misstanden maar alleen van overtreding van de vergunningplicht, wordt een bestuurlijk handhavingstraject gestart. Zodra sprake is van strafbare feiten gaat de politie onder leiding en verantwoordelijkheid van de Officier van Justitie over tot opsporing.

5.2 Toezicht illegale prostitutie

Team Stadstoezicht onderzoekt signalen van illegale prostitutie. De afgelopen jaren heeft de gemeente diverse signalen van illegale prostitutie ontvangen. Door het Team wordt een dossier opgebouwd. Er vindt een internetonderzoek plaats en er wordt een schouw gehouden rond het betreffende pand. Eventueel wordt het basisteam van de politie/wijkagent gevraagd onopvallend te posten en als er voldoende vermoedens zijn van illegale prostitutie, wordt er een controle uitgevoerd.

Afhankelijk van de aangetroffen situatie wordt handhavend opgetreden. Dit kan uiteen lopen van het opleggen van een last onder dwangsom tot het sluiten van een pand. Een controle wordt uitgevoerd door team Stadstoezicht en altijd afgestemd met de politie en TMM. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat thuiswerkers niet vallen onder de noemer van illegale prostitutie. Daarvoor gelden de voorwaarden zoals genoemd in hoofdstuk 4.

Klanten strafbaar

Het wetsvoorstel van de Wrp en artikel 3:21 van de APV stellen dat het voor een klant verboden is seksuele handelingen te verrichten met een prostituee van wie hij weet of redelijkerwijs moet

---

¹³ Bij deze zogenaamde 'hotelcontroles' doet de politie zich voor als klant en maakt zij een afspraak met een prostituee. Deze wordt vervolgens gecontroleerd op de naleving van vergunningvoorschriften en eventuele misstanden.

vermoeden dat zij werkzaam is voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend. In dergelijke gevallen kan ook tegen klanten worden opgetreden.

Regionaal overleg taakverdeling toezicht op legale en illegale prostitutie

Ter verbetering van het toezicht en de handhaving is er vanuit het Landelijke Overleg Specialisten Mensenhandel (LOSM) van de politie een advies gegeven aan de portefeuillehouder mensenhandel bij de politie en de korpsleiding van de politie. Dit advies gaat uit van -op termijn- overdracht van bestuurlijk toezicht en handhaving in de totale prostitutiebranche aan de gemeenten. Ondersteuning is mogelijk vanuit het basisteam van de politie. Signalen van mensenhandel worden doorgegeven aan TMM en aan de regionaal coördinator mensenhandel. Het advies zal het komende jaar worden besproken in de landelijke structuur met de partners. De planning is dat de nieuwe vorm van toezicht per 1 januari 2020 zal worden toegepast. Gedurende het eerste jaar zal er sprake zijn van een overgangsjaar en zullen controles gezamenlijk uitgevoerd worden. Verder zullen toezichthouders van de gemeente ook geschoold worden in het herkennen van signalen van mensenhandel.

Het ligt voor de hand dat de gemeente controle uitoefent op de naleving van de vergunningvoorschriften van vergunde seksinrichtingen. Bij overtreding van deze voorschriften kan direct handhavend worden opgetreden en hoeft niet te worden gewacht op een bestuurlijke rapportage van de politie. Verder is het ook legitiem dat TMM, in samenwerking met het basisteam van de politie en de regionaal coördinator mensenhandel, het primaat heeft in het oppakken van signalen van mensenhandel. Team Stadstoezicht zal hierin naar verwachting ook een bijdrage blijven leveren in de vorm van 'signaaltoezicht'.

Voornoemde ontwikkelingen vloeien voort uit het Landelijk Programma Prostitutie, waarin onder andere de VNG, de politie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid vertegenwoordigd zijn. Met het plan wordt gestreefd naar een eenduidig toezicht en handhaving.

Bijlage 1 Bedrijfsplan

Een prostitutiebedrijf beschikt over een bedrijfsplan. Daarin staat in ieder geval beschreven welke maatregelen de exploitant treft op het gebied van hygiëne, ter bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituees, ter bescherming van de gezondheid van de klanten en ter voorkoming van strafbare feiten. De uitwerking van de maatregelen zal afhangen van het soort bedrijf (prostitutie- of escortbedrijf) en de grootte van de inrichting. Uit artikel 3:15 van de APV volgt dat exploitanten in een bedrijfsplan uitwerken hoe zij de maatregelen concreet gaan vormgeven in hun bedrijfsvoering. Hieronder wordt een voorbeeld gegeven voor de indeling van het bedrijfsplan. Op deze manier komen alle onderdelen die in artikel 3:15 in de APV staan vermeld aan bod.

Voorbeeld opbouw bedrijfsplan

1. Gegevens seksbedrijf

Gegevens exploitant

Naam/namen exploitant(en), vennoten/bestuurders van het bedrijf

Bedrijfsgegevens

Bedrijfsnaam. Er kan uitsluitend worden geadverteerd met de handelsnamen zoals opgenomen in de vergunning.

Indien sprake is van een prostitutiebedrijf

- Het adres waar de seksinrichting is gelegen
- Openingstijden
- Telefoonnummers. Geef aan met welke telefoonnummers wordt geadverteerd. Er kan uitsluitend worden geadverteerd met de telefoonnummers die staan vermeld op de vergunning

Indien sprake is van een escortbedrijf

- Het vestigingsadres van het escortbureau. Hier dient u ook uw bedrijfsadministratie te bewaren en bij te houden
- Openingstijden
- Telefoonnummers. Geef aan met welke telefoonnummers wordt geadverteerd. Er kan uitsluitend worden geadverteerd met de telefoonnummers die staan vermeld op de vergunning

2. Hygiëne

De hygiëne in uw seksbedrijf dient te voldoen aan de algemene hygiënerichtlijnen die voor de branche gelden en moeten controleerbaar te zijn. Omschrijf in het bedrijfsplan welk beleid u voert ten aanzien van de hygiëne in uw bedrijf. Team technische-hygiëne zorg van de GGD beoordeelt voor de vergunning of u voldoet aan de geldende hygiënerichtlijnen voor seksbedrijven van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid. Ook beoordeelt de GGD of u in uw bedrijfsplan beleid heeft opgenomen om te zorgen dat de hygiënerichtlijnen worden nageleefd. Het bedrijfsplan bevat in duidelijke termen ten minste een beschrijving van:

- De gezondheidsrisico's die de werkzaamheden van de prostituees en andere medewerkers die werkzaam zijn op de locatie, met zich mee brengen. De beschrijving bevat in ieder geval risico's op het gebied van het voorkomen van de vermenigvuldiging en de verspreiding van micro-organismen (bijvoorbeeld bacteriën), het hygiënisch handelen, de schoonmaak, de bouw en de inrichting van de locatie.
- De wijze waarop de gezondheidsrisico's worden beperkt. Dat wil zeggen een plan van aanpak, waarin is aangegeven welke maatregelen en binnen welke termijn deze maatregelen worden genomen.
- De wijze waarop prostituees en andere medewerkers op de hoogte worden gebracht van de maatregelen.

- De wijze waarop u (of de leidinggevende) controleert of de maatregelen op de juiste wijze worden uitgevoerd en welke maatregelen worden genomen als de voorgeschreven maatregelen (o.a. de hygiënerichtlijnen) niet worden nageleefd.
- De wijze waarop u regelmatig (minimaal jaarlijks) evalueert of de genomen maatregelen effectief en adequaat zijn en zo nodig de maatregelen bijstelt.
- Een onderbouwde motivering als u afwijkt van de hygiënerichtlijnen, omdat er naar uw mening sprake is van een gelijkwaardig alternatief

3. Zelfbeschikkingsrecht en gezondheid

Omschrijf in dit hoofdstuk welk beleid u voert ten aanzien van de gezondheid en zelfbeschikkingsrecht van de prostituees en de gezondheid klanten in uw bedrijf.

Maatregelen ten aanzien van de gezondheid en zelfbeschikkingsrecht van de prostituee.

Denk in ieder geval aan de volgende zaken:

- *Omschrijf de maatregelen die u neemt om ervoor te zorgen dat de in het bedrijf werkzame prostituees niet worden verplicht tot het verrichten van seksuele handelingen tegen hun wil en niet worden verplicht tot het gebruik van drugs en alcoholhoudende dranken.* Bijvoorbeeld:
  - voorlichting aan prostituees over hun recht om onveilige seks, seksuele handelingen, drugs en alcohol te weigeren en aan voor klanten zichtbaar gepubliceerde huisregels hierover;
  - voorlichting aan prostituees en beheerders over de grenserving die op kan treden door alcohol of drugs tijdens het werk (onveilige seks, gevaarlijke situaties vanwege verkeerde inschattingen);
  - omschrijf hoe u voldoet aan de verplichting dat in de seksinrichting in ten minste twee talen en voor de klant goed zichtbaar bekend gemaakt wordt dat een prostituee klanten en diensten mag weigeren en mag weigeren alcohol of drugs te gebruiken;
- *Geef aan hoe u de prostituee in de gelegenheid stelt om contact op te nemen met organisaties die van belang zijn voor haar lichamelijke of geestelijke gezondheid.*
Denk onder andere aan de samenwerking met de GGD. Voor locatiegebonden prostitutiebedrijven geldt dan bijvoorbeeld dat rekening wordt gehouden dat de prostituee met hen kan spreken in een rustige kamer met privacy. Voor escortbedrijven geldt dan bijvoorbeeld dat u de informatie over spreekuren, informatiebijeenkomsten en gratis soa-testen bij actief deelt met de voor uw werkzame prostituees.
- *Geef aan hoe geneeskundige zorg en voorlichting voor prostituees beschikbaar is.*
Wanneer en op welke wijze kan een prostituee zich laten onderzoeken op seksueel overdraagbare aandoeningen? Kan dat in uw bedrijf of informeert u actief over locaties waar gratis getest kan worden? Op welke wijze informeert u de prostituee dat zij niet verplicht is zich geneeskundig te laten onderzoeken en vrij is in de keuze van een arts? Is er voldoende informatie- en voorlichtingsmateriaal in verschillende talen in uw bedrijf aanwezig en wordt dit actief verspreid onder de bij u of voor u werkzame prostituees? Het gaat om voorlichtingsmateriaal over de aan prostitutie verbonden gezondheidsrisico's en over de aanwezigheid en bereikbaarheid van zorg- en hulpverleningsinstellingen. En om informatie over de mogelijkheden om hulp te krijgen als een prostituee wil stoppen met haar werk in de prostitutie.
- *Zorg voor voldoende condooms*
Voor prostitutiebedrijven geldt dat er in de werkruimten te allen tijde voldoende condooms met een CE-markering voor gebruik beschikbaar zijn. Voor escortbedrijven geldt dat prostituees voldoende condooms beschikbaar gesteld krijgen.
- *Omschrijf hoe u bovengenoemde rechten en plichten op schrift stelt en kenbaar maakt aan elke prostituee die bij of voor uw werkzaam is.*
Het op schrift stellen moet gebeuren in een voor haar begrijpelijke taal.

Maatregelen ten aanzien van de gezondheid van de klant.

Omschrijf hoe u zorgt dat de gezondheid van klanten voldoende is beschermd. Welke aandachtspunten hanteert u? Zijn er specifieke risico's of omstandigheden in uw bedrijf die deze maatregelen bepalen?

4. Voorkomen van misstanden en arbeidsomstandigheden prostituees

Zorgplicht ten aanzien van de prostituee

Omschrijf wat u doet om te voorkomen dat er bij u prostituees werken die slachtoffer zijn van mensenhandel of andere vormen van dwang en uitbuiting. Voert u bijvoorbeeld regelmatig gesprekken met de bij of voor uw werkzame prostituees? Welke acties onderneemt u wanneer u vermoedt dat een prostituee slachtoffer van mensenhandel is of van andere vormen van uitbuiting? Wanneer neemt u contact op met het Team Mensenhandel en Migratiecriminaliteit van de politie of met de regionaal zorgcoördinator mensenhandel van Flevoland?

Oordeelsvorming over de zelfredzaamheid van de prostituee

Omschrijf op welke wijze u of uw beheerders een oordeel vormen over de mate van zelfredzaamheid van de prostituee voordat deze bij u of voor u gaat werken. Welke eisen hanteert u hiervoor?

Maatregelen ten aanzien van de veiligheid

Wat doet u om onveilige situaties voor zowel de prostituee als de klant te voorkomen?

- Omschrijf welke maatregelen u neemt om hulp te bieden aan een prostituee en/of klant die terecht komt in een acuut bedreigende situatie. Denk hierbij aan de wijze van alarmering en opvolging. Voor prostitutiebedrijven geldt de verplichting om een alarmvoorziening in de werkruimten op te nemen. Wat voor alarmvoorziening heeft u gecreëerd? En hoe zorgt u ervoor bij een escortbedrijf dat een prostituee alarm kan slaan?
- Omschrijf welke instructies prostituees en leidinggevenden krijgen over wat zij moeten doen als zij zelf, een collega of klant in een bedreigende situatie terecht komt en hoe deze instructies worden vastgelegd?

Professionele vereisten beheerders

Omschrijf op welke wijze uw beheerders voldoende in staat zijn om een seksbedrijf te runnen. Denk onder andere aan agressiebeheersing en bedrijfshulpverlening. Voorziet u in scholing op deze aspecten?

Verhuur- of arbeidsvoorwaarden

Omschrijf onder welke verhuur- of arbeidsvoorwaarden u aan de voor of bij u werkzame prostituee diensten biedt. Op welke manier kunt u dit aantonen aan de toezichthouder? Kan de prostituee op redelijkerwijs zelf haar werktijden bepalen?

5. Toezicht

Invulling dagelijks toezicht en bereikbaarheid

Beschrijf hoe het dagelijks toezicht wordt uitgevoerd. Wie houdt er toezicht en hoeveel leidinggevenden zijn er wanneer aanwezig? Op welke wijze voldoet u aan de aanwezigheidsplicht van minimaal één exploitant/beheerder?

Eisen aan beheerders en overig personeel

Stelt u specifieke eisen aan beheerders over gebruik van alcohol, drugs, taalvaardigheid (welke talen?), EHBO, gevolgde trainingen, kennis van de branche, handelen bij controles door toezichthouders? Hoe zorgt u ervoor dat de beheerders hun taken goed kunnen uitvoeren en zich houden aan het bedrijfsplan?

Inzicht in de bedrijfsadministratie

Omschrijf op welke wijze bij controles inzicht gegeven wordt in de bedrijfsadministratie.

6. Overlast

Dit hoofdstuk is met name van toepassing op de locatiegebonden prostitutiebedrijven, omdat deze bedrijven een voor publiek toegankelijk ruimte hebben en escortbedrijven niet. Omschrijf welke maatregelen u treft om overlast vanuit het bedrijf, zoals verstoring woon- en leefklimaat (bijvoorbeeld geluidsoverlast) en verstoring van de openbare orde (bijvoorbeeld aanstootgevend gedrag van de prostituees of bezoekers) te voorkomen.

7. Bijzonderheden over het bedrijf of wijze van bedrijfsvoering

Indien u nog aanvullingen heeft of wilt aangeven op welke wijze uw bedrijf zich onderscheidt van andere bedrijven, kunt u dat hier doen.

8. Bijlagen

Bijvoorbeeld:

- Informatiepakket prostituees
- Huisregels prostituees
- Huisregels klanten

Bijlage 2 Handhavingsarrangement

In de kadernota prostitutie en seksbranche Lelystad zijn de uitgangspunten van toezicht en handhaving aangegeven. Afhankelijk van de aangetroffen situatie wordt handhavend opgetreden. Bij het optreden tegen ernstige overtredingen mag van de gemeente verwacht worden dat ze dit behoorlijk en eenduidig doet. Daarom is er voor gekozen om een handhavingsarrangement op te stellen.

1. Algemeen

Hierna is omschreven op welke manier gemeente Lelystad handelt als er overtredingen van de prostitutiebepalingen van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Lelystad 2015 (APV) worden geconstateerd. De werkwijze is gekoppeld aan de ernst van overtredingen en de risico's die hieraan verbonden zijn.

1.1 Status van dit handhavingsarrangement

Dit handhavingsarrangement past binnen de uitgangspunten van de Nota Integrale Handhaving gemeente Lelystad. Voor de taken die voortvloeien uit de prostitutiebepalingen van de APV is de burgemeester het bevoegd gezag. Het handhavingsarrangement maakt deel uit van de nota prostitutie en seksbranche Lelystad.

1.2 Begrippen

De in dit document gehanteerde begrippen zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 van de APV. De volgende begrippen, die daarin niet zijn genoemd, zijn ook van belang voor dit handhavingsarrangement:

Overtreding	In overeenstemming met artikel 5:1 van de Algemene wet bestuursrecht wordt onder een overtreding verstaan: een gedraging die in strijd is met het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.
Ernstige overtreding	Een ernstige overtreding is een zodanige overtreding dat er: een ernstig risico is, dat snel ingrijpen van de overheid vereist. Er is sprake van een verstoring van de openbare orde en/of een verstoring van het woon- en leefklimaat en/of volksgezondheid.
Herhaalde overtreding	Het tijdens een (her)inspectie opnieuw vaststellen van een zelfde of soortgelijke overtreding, waarvoor tegen de ondernemer in de daaraan voorafgaande periode van twee jaar, al een interventie werd toegepast.

2. Uitgangspunten

Dit handhavingsarrangement is er op gericht overtredingen en risicovolle situaties op te heffen en herhaling te voorkomen. Er wordt corrigerend en eventueel sanctionerend opgetreden. Bij het beoordelen van een overtreding en interventie wordt rekening gehouden met:

- * de mogelijke gevolgen van die overtreding;
- * de omstandigheden waaronder die overtreding is begaan;
- * het gedrag van de overtreder;
- * de voorgeschiedenis;
- * de samenloop van overtredingen;
- * het subsidiariteit- en proportionaliteitsbeginsel: de interventie dient te worden toegepast die het minst ingrijpend is en het best passend is om het gestelde doel te bereiken. Dit betekent dat bij een overtreding niet standaard één bepaalde interventie mogelijk is maar bepaald dient te worden welke interventie in de specifieke situatie de beste is;
- * de verwijtbaarheid aan de overtreder.

De toezichthouder gaat uit van vertrouwen in zijn/haar contacten met de ondernemer. Het bestuursrecht wordt toegepast tenzij wettelijke bepalingen aangeven dat het strafrecht moet

worden toegepast of bestuursrechtelijke handhaving niet mogelijk is. Indien dit het geval is wordt uiteraard het strafrecht toegepast.

De keuzes die de toezichthouder maakt bij het opleggen van een sanctie worden gemaakt op basis van de tabel die in het handhavingsarrangement is opgenomen. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- * Bij een overtreding wordt in beginsel een vooraankondiging gegeven van een last onder bestuursdwang c.q. dwangsom en de mogelijkheid om zelf een einde te maken aan de strijdige situatie. Na de termijn van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze, wordt een definitief besluit genomen. Zodra het juridisch mogelijk is wordt de bestuurlijke boete als eerste instrument ingezet op een aantal in het arrangement opgenomen bepalingen.
- * Wanneer binnen twee jaar na een definitief genomen handhavingsbesluit op een geconstateerde overtreding opnieuw een overtreding wordt begaan, wordt een vervolgstap toegepast. De volgorde van de te nemen stappen is omschreven onder de categorie 'overtreding' in de tabel van dit handhavingsarrangement.
- * Als binnen twee jaar na een definitief genomen handhavingsbesluit geen nieuwe overtredingen plaatsvinden, begint de ondernemer met een schone lei.
- * Het opleggen van een sanctie is een besluit in de zin van Algemene wet bestuursrecht (Awb). De Awb is van toepassing op deze besluiten en de voorbereiding ervan.
- * Wanneer op basis van dit handhavingsarrangement dwangsommen worden verbeurd geldt hierbij het volgende uitgangspunt. Na twee maal verbeuren van een dwangsom wordt een overtreding in beginsel gezien als een overtreding die structureel van aard is. Daarna wordt in beginsel overgegaan op een zwaardere maatregel, zoals omschreven in dit arrangement. Dat is bijvoorbeeld het toepassen van bestuursdwang.
- * Met de hoogte van een dwangsom is zoveel mogelijk aangesloten bij het horecasanctiebeleid. Daar waar sprake is van een overtreding wordt de dwangsom bepaald op € 500,- met een maximum van € 1000,-. Deze dwangsommen worden opgelegd in het geval sprake is van vervolgstappen in het handhavingsproces wanneer een overtreder, ondanks het verbeuren van de dwangsommen, de regels blijft overtreden. Daar waar er geen vervolgstappen worden aangegeven in het handhavingsproces wordt er een eenmalige dwangsom opgelegd van € 1500,-.
- * Bij constatering van misstanden worden deze gemeld aan de zorgcoördinator mensenhandel Flevoland en TMM van de politie.

Samenloop van overtredingen

Bij een controle kunnen meerdere overtredingen aan de orde zijn. Het gaat dan om samenloop van overtredingen. Gelet op het belang van het bestrijden van mensenhandel gaat in die gevallen de zwaarste bestuurlijke sanctie voor en wordt deze in ieder geval opgelegd. Daarbij kunnen meerdere, lichtere sancties worden opgelegd. Het stapelen van sancties is in beginsel toegestaan.

Afwijkingsbevoegdheid

Indien de specifieke situatie daarom vraagt, kan gemotiveerd worden afgeweken van het voor de overtreding geldende stappenplan.

3. Werkwijze

De toezichthouder gaat als volgt te werk:

- Stap 1 De toezichthouder verzamelt op basis van zijn/haar kennis van zaken relevante feiten en omstandigheden en onderscheidt feiten en omstandigheden.
- Stap 2 De toezichthouder beoordeelt de tekortkomingen en bepaalt of er wel of geen overtreding is van de wettelijke voorschriften. Indien er een overtreding is geconstateerd, bepaalt de toezichthouder de strafbare feiten. Dat doet hij/zij op basis van de tabel van dit handhavingsarrangement. Als er een overtreding is van de wettelijke voorschriften, bepaalt de toezichthouder de ernst van deze overtreding; hij maakt de afweging of het een

overtreding of een ernstige overtreding betreft. Bij constatering van misstanden wordt dit gemeld aan de Zorgcoördinator mensenhandel Flevoland en aan TMM van de politie.

Stap 3 De toezichthouder registreert de inspectie en bewaakt de termijn. Hij/zij neemt de noodzakelijke vervolgstappen zoals in deze bijlage beschreven.

4. Indeling overtredingen naar categorie en sanctiestrategie (stappenplan prostitutie)

Overtreding van (...)	Omschrijving	Categorie indeling	Strategie	Opmerking
Artikel 3:3, lid 1	Zonder vergunning het seksbedrijf uitoefenen	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging bestuursdwang 2. Bestuursdwang (sluiting)	Een aanschrijving bestuursdwang kan niet de verplichting hebben een vergunning seksbedrijf aan te vragen.
	Het seksbedrijf uitoefenen terwijl vergunning is geweigerd, geschorst, ingetrokken of buiten behandeling gesteld.	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging bestuursdwang 2. Bestuursdwang (sluiting)	Constatering van misstanden worden gemeld aan de zorgcoördinator mensenhandel Flevoland en aan TMM van de politie
Artikel 3:9, lid 1, onder a.	Feitelijke situatie komt niet overeen met het in de aanvraag vermelde	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging intrekking vergunning 2. Intrekken vergunning	Artikel 3:9, lid 1, bevat imperatieve intrekkinggronden. Om die reden wordt de vergunning direct ingetrokken.
Artikel 3:9, lid 1, onder b.	De vergunning is afgegeven in strijd met een wettelijk voorschrift.	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging intrekking vergunning 2. Intrekken vergunning	
Artikel 3:9, lid 1, onder c.	Er hebben zich feiten voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de OOV	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging intrekking vergunning 2. Intrekken vergunning	
Artikel 3:9, lid 1, onder d.	Als er zich een omstandigheid als bedoeld in de artikel 3:7, leden a t/m i.	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging intrekking vergunning 2. Intrekking vergunning	Artikel 3:7, leden a t/m i betreffen de moraliteitseisen van een exploitant of beheerder. Als zij na verlening van de vergunning, bijv. na het plegen van een strafbaar feit niet meer voldoen aan deze eisen wordt de vergunning ingetrokken.
Artikel 3:9, lid 1, onder e.	Vergunninghouder verzoekt zelf om intrekking	n.v.t.	Bevestiging intrekking vergunning	
Artikel 3:9, lid 1, onder f.	Uitoefening seksbedrijf levert strijd op met het bestemmingsplan	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging intrekking vergunning	

Overtreding van (...)	Omschrijving	Categorie indeling	Strategie	Opmerking
			2. Intrekking vergunning	
Artikel 3:9, lid 2, onder a.	Handelen in strijd met aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning	In artikel 3:9, lid 2, APV 2011 zijn facultatieve bepalingen opgenomen waarbij de vergunning kan worden geschorst of ingetrokken. Bij de meeste van deze bepalingen wordt eerst een dwangsomprocedure alvorens de vergunning wordt geschorst of ingetrokken. Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:9, lid 2, onder b.	In verband met gewijzigde wettelijke voorschriften , gewijzigde omstandigheden.....	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:9, lid 2, onder c.	Intrekkingsgrond in verband met artikel 3 Wet Bibob	Overtreding	Maatwerk, i.v.m. grote variatie in situaties die kunnen voorkomen.	Op basis van artikel 3:9, lid 2, onder c, is er een bevoegdheid tot intrekken als er op grond van de Wet Bibob gegronde redenen hiertoe zijn. Dit vereist maatwerk hoe hiermee wordt omgegaan.
Artikel 3:9, lid 2, onder d.	Een niet vermelde persoon is exploitant of beheerder geworden	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning.	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:9, lid 2, onder e.	In strijd handelen met bepalingen van hoofdstuk 3 APV 2011	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning.	Dit stappenplan kan gebruikt worden voor zover de overtredingen van hoofdstuk 3 APV 2011 niet in dit handhavingsarrangement zijn opgenomen. Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:9, lid 2, onder f.	Handelen in strijd met de maatregelen van het bedrijfsplan (artikel 3:15)	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-

Overtreding van (...)	Omschrijving	Categorie indeling	Strategie	Opmerking
			3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning.	
Artikel 3:9, lid 2, onder g.	Er hebben zich feiten voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor het woon- en leefklimaat		Maatwerk, i.v.m. grote variatie in situaties die kunnen voorkomen.	
Artikel 3:9, lid 2, onder h.	De exploitant of beheerder bemoeilijkt het toezicht	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:9, lid 2, onder i.	Personen die in seksbedrijf tewerk zijn gesteld en zijn veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict	Overtreding	Maatwerk i.v.m. grote variatie in situaties die kunnen voorkomen. Bij ernstige zedenmisdriven zal de vergunning eerder ingetrokken kunnen worden dan bij een lichte mishandeling.	
Artikel 3:9, lid 2, onder j.	Gedurende 6 maanden is geen gebruik gemaakt van de vergunning	Overtreding	1. Vooraankondiging intrekken vergunning 2. Intrekken vergunning	
Artikel 3:10	Niet melden gewijzigde omstandigheid	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:12, leden 1,2,4 en 5	Overtreding bepalingen sluitingsuur	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom of bestuurlijke boete 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:12, lid 3	In verband met OOV andere (tijdelijk)sluitingstijden vaststellen	Overtreding	1. Vooraankondiging andere of tijdelijk andere sluitingsuren 2. Besluit andere of tijdelijke andere sluitingsuren	
Artikel 3:12, lid 6	Tijdelijke of sluiting onbepaalde tijd	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging sluiting 2. Besluit sluiting	

Overtreding van (...)	Omschrijving	Categorie indeling	Strategie	Opmerking
Artikel 3:13	Adverteren	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom of bestuurlijke boete 2. Dwangsom 3. Schorsen vergunning 4. Intrekken vergunning	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:16, lid 1	Aanwezigheid exploitant of beheerder	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom of bestuurlijke boete 2. Dwangsom 3. Bestuursdwang/schorsen	Dwangsom € 500,- met maximum van € 1000,-
Artikel 3:17	Verbod raamprostitutie	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging bestuursdwang 2. Bestuursdwang	
Artikel 3:18	Verbod straatprostitutie	Ernstige overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom	Eenmalige dwangsom van € 1500,-
Artikel 3:19	Verbodsbepalingen klanten	Ernstige Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom;	Eenmalige dwangsom van € 1500,-
Artikel 3:20	Strijd met tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotische-pornografische goederen, afbeeldingen e.d.	Overtreding	1. Vooraankondiging dwangsom 2. Dwangsom 3. Bestuursdwang/sluiting (artikel 43a APV 2011)	Bij bestuursdwang ook kijken naar de mogelijkheid van artikel 2:43a APV 2011 (sluiting van voor publiek toegankelijke lokalen)

Bijlage 3 Vergunde bedrijven in Lelystad

Erotische massagesalons

Styling Salon Sirona	Jol 14-38
Massagesalon Lelystad	Kempenaar 01-42

Seksinrichting

Parenclub Le Baron A-6 Kofschip 14-15